

# Stos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

**Przedpłata:** W eksped. miesięcznie 79 gr. z odroczaniem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent nie ma prawa żądać postterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 262.

**Sumiennem wykonywaniem obowiązków,  
budujemy silną Ojczyznę!**

**Ogłoszenia:** Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. 7 (tam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-tam. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Stos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środek i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepisanie miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 16

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, sobota dnia 8 lutego 1936 r.

Rok 17

## Leczenie chorej gospodarki CO DAŁA WSI AKCJA DEKRETO- WA?

Sytuacja wsi stała się dziś centralnym zagadnieniem wszystkich czynników, myślących o odrodzeniu gospodarzem. Na czoło każdej dyskusji na temat położenia wsi wysuwały się stale dwa zagadnienia: zadłużenie wsi i zanik jej siły nabywczej.

Zagadnienie wsi, wynikające z okresu koniunktury, stosunkowej łatwości uzyskania kredytu, jest rzeczą powszechnie znaną. Nie można się dziwić, że rolnictwo chętnie korzystało z kredytu. Potrzeby były ogromne, a hasło, intensyfikacji gospodarstw, oraz podniesienia poziomu kulturalnego i gospodarczego nie mogło pozostać bez echa.

Na dziedzinę zadłużenia wsi zwrócił też rząd specjalną uwagę, uznając słusznie, że odciążenie zadłużenia pozostawia nietylko pewną ilość kapitału na wsi, koniecznego dla powiększenia obrotów z miastem, nietylko wstrzymuje nadmierną podaż produktów rolnych na rynku ze szkodą wyrażną wsi, ale wprowadza na wieś stan uspokojenia, psychicznego odprężenia, które wszak i w pracy gospodarczej nie na ostatnim winno być postawione planie.

Hasło wzięcia wsi do obrotów gospodarczych nie jest nowe, znalazło wyraz w szeregu posunięć rządów w okresie kryzysu, zaczynając od oddłużenia rolnictwa, powołania do życia Banku Akceptacyjnego, komisji dla sprawy długów, wreszcie wprowadzenia szeregu ulg w płatności wsi.

Rząd premiera Kościalskiego, przeprowadzając akcję dekretową, wziął pod uwagę szereg zarządzeń, które rozszerzają znacznie ramy dotychczas stosowanych środków polityki finansowo-rolnej.

Dobrze będzie je łącznie uwzględnić i wymienić, by zdać sobie sprawę z całokształtu wysiłków rządu dla odbudowy gospodarki wsi.

Zarządzenia te dadzą się podzielić na trzy grupy: a) oddłużeniowe, b) zmniejszające świadczenia pieniężne, c) zmierzające do zwiększenia siły nabywczej.

W dziedzinie oddłużeniowej akcji wymienić należy najprzód dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z 14 listopada ub. r. o zmianie ustawy o ułatwieniach dla tych instytucji kredytowych, które przyznają ulgi dłużnikom - rolnikom. Dekret ten wprowadza dwuletnią karancję w spłacie kapitału długów rolniczych, objętych układami. Kontyngent obligacji Banku Akceptacyjnego zostaje podniesiony o 100 proc. tj. o 100 milionów zł. Emisja ta jest przeznaczona na konsolidację krótkoterminowego zadłużenia rolniczego w instytucjach kredytowych, co zasługuje na szczególne podkreślenie. Prócz tego został przedłużony termin zawarcia układów konwersyjnych do dnia 31 października br. Odnosi się to do układów z właścicielami gospodarki grupy A i B. (tj. do 50 ha i od 50 do 500 ha).

Ważnym zarządzeniem jest dekret

## Min. Schacht znowu na widowni

Antypolskie wystąpienie ministra Schachta z 28 stycznia br. w sprawie „niesprawiedliwych” granic polsko-niemieckich znalazło należytą odprawę w zdecydowanej postawie całej opinii polskiej, potępiającej bezwzględnie nowe próby mącenia stosunków między Polską a Niemcami przez wentylowanie spraw, w stosunku do których w Polsce nie ma żadnych różnic zdania.

Najdobitniejszy wyraz znalazło to nastawienie społeczeństwa polskiego w stosunku do zagadnień, nie mogących podlegać ze strony polskiej żadnej już dyskusji, w rezolucji, przyjętej przez sejm śląski na posiedzeniu z 4 lutego br. Pod rezolucją tą podpisuje się społeczeństwo polskie całkowicie, wychodząc z założenia, że tego rodzaju wystąpienia antypolskie w żadnym wypadku nie zmieniają istniejącego powersalskiego stanu rzeczy w Europie, lecz mogą jedynie przyczynić się poważnie do nowego zdrażnienia stosunków międzypaństwowych polsko-niemieckich.

Rezolucja, przyjęta przez sejm śląski jednogłośnie, posiada brzmienie następujące:

„W związku z rewizjonistycznym wystąpieniem p. min. Schachta na Śląsku Opolskim w dniu 28 stycznia br., w którym p. minister Schacht zaatakował obowiązujące pomiędzy Polską a Niemcami traktaty, oraz w związku z komentarzami do tego przemówienia, zamieszczonymi w podległej rządowi niemieckiemu prasie, którą mimo, że na Śląsku Opolskim od wieków zamieszkuje 600.000 ludności polskiej, usiłuje zaognić wzajemne stosunki przez atakowanie istniejących granic, fałszywe przedstawianie istotnego stanu rzeczy po obu stronach granicy oraz rozbudzanie zabobrecz. tendencji

— sejm śląski stwierdza, iż wystąpienia te sprzeczne są zarówno z duchem traktatu wersalskiego, jak z paktem o nieagresji, jak wreszcie z umową prawną polsko-niemiecką i wzywa p. wojewodę do przedstawienia rządowi polskiemu tych wystąpień, jako takich, które niepotrzebnie mogą naruszyć wzajemne stosunki polsko-niemieckie i wywołać wzburzenie ludności polskiej”.

Wrogie do Polski nastawienie min. Schachta posiada swoje charakterystyczne procedent. W r. 1926 ten sam dr. Schacht powiedział w wywiadzie, udzielonym redaktorowi „Journal de Geneve”, na temat stosunków polsko-niemieckich co następuje:

„O odbudowie Europy nie ma mowy tak długo, póki traktat pokoju zostanie w mocy i póki Polacy nie oddadzą nam korytarza i Górnego Śląska. Straciliśmy Alzację, Lotarynię, Eupen, Malmedy, Szlezwig, korytarz, Górny Śląsk, kolonie itd. Staramy się o porozumienie z Francją, z Belgją i z Danją możemy sobie jakoś ułożyć stosunki pokojowe. Tak samo nie chciałbym mieć naszych stosunków międzynarodowych ciągle wypominaniem sprawy 200.000 Niemców, zamieszkałych w Tyrolu. Ale nigdy się nie uspokoję na myśl o korytarzu i o Górnym Śląsku. To jest hańba dla Europy, hańba dla Ligi Narodów. Czy my jeszcze mamy ponosić ofiary? Czy nie dość było zrezygnować z Poznania, który jest miastem niemieckim? Szaleństwem byłoby uwierzyć, że stosunki polityczne na wschodzie Europy dadzą się utrzymać w formie obecnej na dłuższy okres czasu. Nie wiem, jakie zmiany nastąpią — ale stan dzisiejszy jest w każdym razie przeciwny naturze”.

W r. 1929 dr Hjalmar Schacht

przypomniał się opinii polskiej, nowym wystąpieniem antypolskim. Otóż na konferencji rzeczoznawców reparacyjnych, zebranych w Paryżu, dr Schacht oświadczył, że podwyższenie spłat długów wojennych Niemiec jest możliwe tylko w razie zniesienia t. zw. korytarza i zwrócenia Niemcom dawniejszych kolonii niemieckich. W memorjale, złożonym przez dr Schachta na tej konferencji, powyższe warunki w odniesieniu do t. zw. korytarza zostały sprecyzowane następująco:

„Dla zaopatrywania Niemiec w środki żywnościowe szczególną doniosłość posiada postulat, aby import tej żywności uległ redukcji i został zastąpiony częściowo własną wytwórczością. Nie można przytem pominać faktu, że ważne obszary nadprodukcji rolniczej na wschodzie zostały Niemcom w traktacie pokojowym odebrane i że jedna duża, prawie wyłącznie produkcyjna prowincja została odcięta od pozostałych części Rzeszy. Naskutek tego dobrobyt ekonomiczny tej dzielnicy stale upada, a rząd Rzeszy musi udzielać jej wydatnej pomocy materialnej. Należałoby zatem uchwalić odpowiednie zarządzenia, któreby usunęły niedogodności, w tak wysokim stopniu osłabiające zdolność płatniczą Niemiec”.

Występ powyższy spotkał się z falą protestów i oburzenia w całym społeczeństwie polskim, które na wiecach i manifestacjach zajmowało zdecydowane i solidarne stanowisko wobec ataku na granice państwowe Polski.

Ostatnie — najświeższe — wystąpienie min. Schachta nie odbiega w zasadniczym tenorze zupełnie od jego

(Dalszy ciąg na str. 2-giej)

o ulgach w spłacie zadłużeń spółdzielni rolniczych i ich central. Suma długu spółdzielni wedle tego dekretu może być rozłożona na raty do lat 14. Pozwoli to uporządkować stan finansowy około 300 spółdzielni, posiadających zadłużenie około 46 milionów zł. — tem wpłynąć może poważnie na usprawnienie handlu rolniczego.

Zmniejszeniem objęte zostały świadczenia pieniężne wsi przez zniesienie myta, opłat mostowych, rogatkowych, postojowych, z wyjątkiem opłat za targowiska miejskie.

Wymienić tu należy dalej upoważnienie ministra Skarbu do ograniczenia o 50 proc. poboru dodatku komunalnego do podatku gruntowego, ograniczenie prawa poboru przez gminy specjalnej podwyżki podatku wyrównawczego ponad dopuszczalną normę 2 zł., zakazanie zamiany świadczeń w naturze na pieniężne, chyba że płatnik sam tego zażąda, wreszcie obniżenie składek ogniowych od budynków wiejskich o 15 proc., na ziemiach wschodnich o 20 proc.

W dziedzinie wysiłków o zwiększenie siły nabywczej wsi zanotować należy akcję obniżki cen artykułów przemysłowych, oraz obniżenie taryf przewozowej na przewozy artykułów, interesujących rolnictwo.

W akcji obniżki cen zwrócono uwagę przedewszystkiem na artykuły, które mają znaczenie dla wsi, a więc blacha (10 proc.), naczynia blaszane emaljowane (15 proc.), kamienne (20 proc.), gwoździe i drut (10 proc.), żelazo (10 proc.), nafta (4-8 gr. na litrze), cukier (do 1 zł za kg) i sól białą (z 56 na 52 gr.).

Zniżył te zostały pogłębione znakomicie przez obniżkę taryf kolejowych za przewozy rolnicze, na którą przeznaczono 15 mil. zł. Obniżono więc taryfę za przewóz zbóż o 20 proc. (żyto i pszenica wywożone przez porty polskie uzyskają zniżkę 40 proc.), wierzęta żywe 50-50 proc., ziemniaki świeże 25 proc., buraki 15 proc., pasze wołowe, len, konopie przeciętnie 50 pr., 50 proc., owoce i warzywa 10-50 pr., skóry 50 proc., ryby 25 proc., wapno

nawozowe 30-50 proc. Podobnie tendencja pomocy dla rolnictwa cechuje dekret o uregulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej. Wprowadza in planowość gospodarki i bierze w opiekę rolników, domagających się już dawno zapewnienia ciągłości w uprawie buraka cukrowego. Podział dodatkowego kontyngentu na r. 1936/37 w ilości 90 tys. kwintali uwzględni w szerszej mierze interesy drobnego rolnictwa. Cukrownie zostały zobowiązane do zakupu 2 milionów sztuk worków lnianych, co również nie pozostanie bez wpływu na wieś szczególnie kresową.

Przytoczony rejestr zarządzeń nie wyczerpuje zapewne wszystkich trudności rolnictwa, ale główne z nich i powszechnie poruszony i stara się usuwać. Dotknął chorych miejsc i stara się je leczyć. Diagnoza została postawiona i kierunek leczenia został zdecydowany. A to już bardzo wiele. Dowodzi bowiem, że wyszliśmy z okresu bezwładności, prób i poszukiwań, a weszli na szeroki gościniec świadomych wysiłków i decyzji.



## Co słychać?

### W KRAJU.

+ Z polecenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej szef kancelarii cywilnej wyraża za pośrednictwem prasy podziękowanie przedstawicielom nauki, sztuki, duchowieństwu wszystkich wyznań, organizacjom społecznym, kulturalnym i zawodowym, oraz osobom prywatnym, które złożyły P. Prezydentowi R. P. życzenia z okazji Jego imienin.

+ W miejscowości Traghein na terenie Wolnego Miasta Gdańska spalił się doszczętnie dom, zamieszkały przez 6 rodzin robotników rolnych. W płomieniach ponieśli śmierć podczas snu Paweł Ronschkowski, jego żona oraz półroczne dziecko. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek zapalenia się drzewa, nagromadzonego w pobliżu rozgrzanego pieca.

+ Jak donosi „Dilo” we wsi Dobrowolnie w powiecie zaleszczyckim zmarł w tych dniach Iwan Budnyj, przeżywszy lat 108. Budnyj przez całe życie był pasterzem.

### ZAGRANICĄ:

+ Huragan w północnej Chorwacji wyrządził poważne szkody. — Komunikacja drutowa pomiędzy Zagrzebiem a Białogrodem przerwana. Pociągi kursują z opóźnieniem.

+ Budżet związku socjalist. republik. rad. na rok wynosi 78.500 milionów rubli, co oznacza zwiększenie o 23 proc. w porównaniu z rokiem 1935.

### MINISTER SCHACHT ZNOWU NA WIDOWNI.

(Dokończenie ze str. 1-szej)

występów poprzednich. Chwila jednak, na jaką ten występ przypada i stanowisko, jakie dr Schacht w Niemczech hitlerowskich piastuje, zmusza nas do innego spojrzenia na obecne ustosunkowanie się Niemiec do Polski i do wysnuć odpowiednich wniosków na przyszłość.

### FRONT PRZECIWNIEMIECKI W EUROPIE.

Różne doniesienia stwierdzają, że Londyn i Paryż tworzą wielki front przeciwniemiecki. Bodźcem do tego jest możliwość nowych roszczeń Niemiec, którym minister von Neurath podczas swego pobytu w Londynie nie mógł zaprzeczyć, a również opuszczenie przez Włochy zespołu państw, gotowych przeciwstawić się żądaniom Berlina.

Są już dzisiaj wyniki tych poczy-

## Na Pomorzu nie wolno mówić po Polsku..

Wejherowo. — W dniu 5 lutego o godzinie 9-tej wybuchł strajk robotników i rzemieślników w Wejherowskiej fabryce beczek „Otto Johst”. — Strajk powstał na tle szykanowania robotników polskich i bicia ich po twarzy przez kierowników Niemców oraz faktu, że na terenie fabryki firmy Otto Johst zabrania się mówić po polsku.

Jak nas informują, strajkujący pracownicy żądają usunięcia niektórych osób na stanowiskach kierowniczych, zwolnienia kilku nowoprzyjętych robotników — Niemców i przyjęcia na ich miejsce robotników, którzy uprzednio po kilka lat w firmie Johst byli zatrudnieni.

—o—

## Za bestjałski mord skazano na więzienie 13 Niemców

SĄDOWY EPILOG ZBRODNI W OGORZELINACH.

Chojnice, 6. II. — Po dwudniowej rozprawie, Sąd Okręgowy w Chojnicach wydał wczoraj wieczorem wyrok w głośnej sprawie 16 Niemców, sprawców bestjałskiego zamordowania w Ogorzelinach, w grudniu r. ub. osadnika - Polaka, Stanisława Gawkowskiego.

Główny oskarżony, bezpośredni sprawca zbrodni Paweł Binke skazany został na 8 lat więzienia; Bernard

Kosanke, Ambroży Hellwig, Jan Sienkiewicz i Artur Buenger — każdy na 4 lata więzienia; Herbert Hellwig, Andrzej Klinger, Feliks Kowalik i Jan Kosanke — każdy na 2 lata więzienia; Marcin Schultek i Józef Begger — każdy na 1 rok więzienia. — Wszystkich ponadto pozbawiono praw na lat 5.

Pozostałych 3 oskarżonych uwolniono od winy i kary.

## Niemcy wzmacniają stan swojej armji

Jak donosi dobrze zorientowany w zbrojeniach niemieckich współpracownik „Echo de Paris”, Andree Pirompowiększona o 3 nowe dywizje. Dywizja, została armja niemiecka ostatnio zje te są amotoryzowane i składają się przeważnie z broni pancernej i mają być użyte specjalnie jako t. zw. „dywizje zaskakujące” (Uberschungsdivision), składają się one z 1 brygady 500 tanków najnowszej kon-

strukcji, z 1 brygady zmotoryzowanej piechoty, z 1 brygady amotoryzowanej i opancerzonej artylerji, następnie z szybko przenoszących się z miejsca na miejsce oddziałów pionierskich i sygnalizacyjnych, z eskadry opancerzonych samolotów. W skład tych dywizyj wejdą tylko żołnierze zawodowi, którzy zobowiążą się służyć dłużej niż w norm. formacjach.

nań Londynu i Paryża, Oto Rumunja która wahała się czy zająć wyraźne stanowisko, przechyliła się do obozu i wizytę Goeringa, planowaną na pierwsze dni lutego w Bukareszcie, telefonicznie odwołano.

Największy niepokój budzi w Berlinie wzmożona czynność polityki sowieckiej. Paryskie hasło Heriota o unji Londyn-Paryż-Moskwa przyjęto w Berlinie z ironją.

VIRGIL MARKHAM

## DJABEL KUSI

POWIEŚĆ AMERYKAŃSKA

Przeład autorzowany z angielskiego.

68)

— Szczerość za szczerość — odparłem. — Ja nazywam się Williamson i bawię chwilowo w pobliskim miasteczku, Middlehaven. I ja miałem kłopoty noc i przyszedłem tu na chwilę przed panem. Staram się o pewne informacje i myślałem, że mi ich użyczysz mieszkaniem tego domku.

— Rozumiem — odparł, najwidoczniej nie rozumiejąc, do czego zmierzam. — Ale pan powiedział, że tu nikt nie mieszka — dodał szybko.

— Nie — potwierdziłem. — Przekonałem się właśnie, że umarł... Leży w izbie.

Podniósł wysoko brwi i ręce i podskoczył ze zdziwienia.

— Sam pan zobacz — rzekłem. — Zajrzyj przez to okno, obrosnięte bluszczem.

Podszedł do okna, zajrzał, opuścił ręce i zwrócił się do mnie, trochę drżący:

— Tak. Nie żyje. To widać. Chyba powinniśmy wejść?

— Spróbuj pan — odrzekłem. — Drzwi zamknięte na klucz.

Pobiegł do drzwi i przypuścił do nich szturm rękami, nogami i barkami, ale ani drgnęły.

— Psiakrew! — zaklął. — Trzymają jak żelazo.

— Ano, grube deski, poprzybijane do belek — objaśniłem. — Może pan zauważył przez okno, że wewnętrzny rygiel jest zasunięty i klucz siedzi w zamku.

Mam wrażenie, że moje odkrycie nie dało mi wcale do myślenia. Nie zwrócił na nie uwagi.

— Co zrobimy? — zapytał.

— To, że ja tu zaczekam — odpowiedziałem — a pan pójdzie do miasteczka posilić się i sprowadzić tu paru ludzi.

— Wszystko jedno jakich?

— Nie, zapytaj pan o Jobsona, a on sobie doberze kogoś rozsądne, byle nie Mooney'a.

Komiwojażer zaczął odchodzić ścieżką.

— Hej, panie Saunders — zawołałem za nim — spojrzij pan jeszcze na komin.

Staliśmy o kilka kroków od domku. Saunders zawrócił i spojrzął na komin, z którego wydobywała się nikła smużka dymu.

Przypomniałem sobie, że poprzedniego wieczora widziałem w palenisku naręcze drzewa, przygotowanego na ogień.

Po odejściu komiwojażera przeszedłem się po lesie i znalazłem jego namiot — dowód, że mnie nie okłamał. Płótno było przemoczone, derka leżała w kałuży.

Potem udałem się nad stromy przepaścisty brzeg jeziora w nadziei, że natrafię na jakieś ślady, ale nie natrafiłem. Ścieżka była w tem miejscu tak kamienista, że nie zostały na niej nawet najsłabsze odciski nóg moich, Maggie i Jobsona z poprzedniego dnia.

Prawie nawprost chaty wrzynał się w jezioro wysoki cypel, długości ćwierć mili. Za nim rozciągał się wieniec skał, ukrytych tak płytko pod wodą, że wylaniających się na powierzchnię przy najlżejszym falowaniu.

Tymczasem od strony miasteczka nadciągnęli trzej ludzie: Jobson, niejaki Sam Orr, dawny handlarz ryb, którego poznałem poprzedniego dnia i Bascom Saunders. Ten włókł się na końcu dojadając kromkę chleba. Widocznie z braku czasu, spożył śniadanie w marszu.

Jobson był podniecony.

— Na Boga, panie Williamson, czy to prawda, co ten młokos mówi! — zapytał, gdy im wyszedł naprzeciwko.

— Niestety, prawda — odpowiedziałem. — Kapitan Hearnshaw wyruszył w ostatnią podróż.

— Niech to ciężkie licho — rzekł z męskim zalem ogrodnik. — Ale jak się to stało, proszę pana?

— Dopiero się dowiemy. Wiadomo mi tylko że musiał być długo na deszczu — podłoga zalana wodą — ale sam pan zobaczy.

Jobson potrząsnął smutnie głową.

— Umarł wielki człowiek, panie. Wątpię, czy zobaczymy drugiego takiego w naszych stronach. Zabrałem z sobą Sama Orra, bo to mądry człowiek. Domyślił się od razu, że będzie potrzebna korona i zatelefonował do Joy, ale była tylko żona. Powiedziała, że mąż wyjechał i że może wróci dopiero za tydzień. Więc Sam zawiadomił policję w Newarku i szeryfa.

— Dobrze zrobił — odparłem. — I pan dobrze zrobił, że jego wybrał. Solidny człowiek, niema co. — Przy tych słowach spojrziałem mimowoli na kolosalną tuszę Sama Orra. — Dobrze — powtórzyłem. — Ciężki jest, to się przyda jako taran.

— Co? — Jobson zwolnił kroku. — Jaki?

— Zajrzyj pan przez okno, to się pan przekonaj.

— Przez okno? — wtrącił Sam Orr. — Przecież mamy drzwi.

— Zamknięte — odparłem. — Zamknięte i zaryglowane od środka.

Sam Orr wszedł na skrzynkę z kwiatami, bo inaczej nie sięgnąłby brodą do okna. Jobson stanął za nim, dmuchając mu ciężkim oddechem w kark. Sam Orr, zobaczywszy na podłodze nieruchomego kapitana, krzyknął przeraźliwie i cofnął się od okna, błąd jak prześcieradło.

— O, o, o, o, — sapnął. — Znałem tego człowieka, tego kochanego człowieka tyle lat i teraz — i teraz —

Saunders puścił w ruch wiatrakowate ręce.

— Fatalna zwłoka — rzekł. — Co zrobimy? Pytam, co zrobimy?

Odbyliśmy krótką naradę, w trakcie której Saunders zymał się i niecierpliwił. Zapadła decyzja wyłamania drzwi. Najprzód szturmowali do nich we dwóch, a potem we trzech i tylkośmy się pokaleczyli i posiniaczyli. Potem Jobson wyrzwał ciężkim kamieniem w zamek. Tak samo bez skutku.

Wtem Sam Orr, który stał, oglądając się około, zauważył:

— Dziwna rzecz.

### ZAMIAST ŁADEM — MORZEM

Berlin. Późnym wieczorem ogłoszony został dziś niemiecki komunikat urzędowy, zapowiadający wprowadzenie z dn. 7 bm. o godz. 0,01 zmiany w komunikacji kolejowej osobowej i towarowej między Rzeszą i Prusami Wschodnimi, w związku z zapowiedzią Polski zastosowania ograniczeń komunikacji tranzytowej na terytorjum Polski. Zarządzenie niemieckie przewiduje m. in. wstrzymanie przewozu dla szeregu surowców i towarów między Prusami Wschodnimi a Rzeszą. Równocześnie zapowiedziane zostało podjęcie z dniem 8 bm. stałej komunikacji morskiej między Prusami Wschodnimi a Rzeszą z pomocą pośpiesznego motorowca „Preussen”, który odbywać będzie drogę tam i z powrotem trzy razy na tydzień.

### CZY HAUPTMANN ZASIADZIE NA KRZESLE ELEKTRYCZNYM?

Trenton. — Gubernator Hofmann oświadczył, że jego rozporządzenie co do ponownego zbadania sprawy Lindbergha nie powinno wpłynąć na termin stracenia Hauptmanna. Wykonanie wyroku nie powinno ulec ponownej zwłoce. Poszukiwanie wspólników Hauptmanna prowadzone jest w dalszym ciągu i będzie kontynuowane nawet po prawdopodobnym straceniu Hauptmanna. — Jeżeli w sprawie Hauptmanna nie zajdzie nowy zwrot to będzie on stracony między 16 marca a 11 kwietnia.

### TANI POBYT w Warszawie

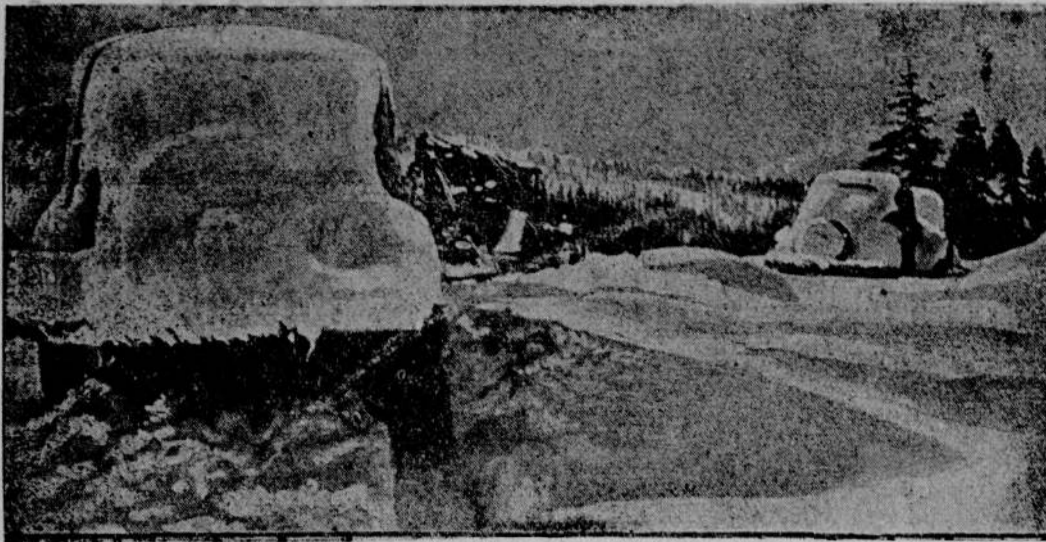
Pokoje z bieżącą wodą i całkowitem utrzymaniem od 9 zł.

### POLECA HOTEL ROYAL

Chmielna 31 — blisko Dworca Gł.



# Fala mrozów



W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej szalały ostatnio burze śnieżne. Na obrazku widzimy samochody, zasypane śniegiem.

**Nowy Jork.** — Od trzech tygodni nad Stanami Zjednoczonymi zatrzymała się fala mrozów, które spowodowały w Ameryce północnej iście syberyjską zimę nie spotykaną tam od lat kilkudziesięciu. Nowe śnieżyce nad stanami zachodnimi całkowicie wstrzymały ruch kołowy i samochodowy. Szosy i tory kolejowe w stanach Michigan, Illinois i Wisconsin leżą pod śniegiem, dochodzącym miejscami do 8 metrów wysokości. Wiele miast odczuwa brak żywności i środków opałowców. Mrozy dochodzą do 43 stopni. Pociągi przychodzą z wielkim opóźnieniem, dochodząc niekiedy do 24 godzin. W pobliżu miasta Jackson w stanie Wisconsin utknął w śniegu pociąg pociąg pasażerski. 89 pasażerów uratowano dopiero po 2 dniach staraniach. W północnej Dakocie i Minnesocie dwa pociągi towarowe zostały zasypane śniegiem i dotychczas nie mogą ruszyć z miejsca. Na południowym wybrzeżu Pacyfiku topniejące śniegi spowodowały powodzi. Ilość ofiar śmiertelnych tegorocznej zimy w Stanach Zjednoczonych dochodzi do 500 osób.

### SILNY ORKAN.

**Wiedeń.** — Nad Karyntią szalał silny orkan który wyrządził duże szkody w wielu miejscowościach. — M. in. w miejscowości Goebriach silny wiatr wywołał na jeziorze olbrzymie fale. Ponadto daly się odczuć silne wstrząsy podziemne, zanotowane — przez wszystkie sejsmografy.

### CHIŃSKIE PORTY ZABLOKOWANE LODEM.

**Szanghaj.** — Na morzu wzdłuż brzegów Chin północnych jest całkowicie zamrożone. Tientsin i prawie wszystkie porty są zablokowane lodem... Liczne statki zostały uwięzione przez lody w zatoce Peczili. — Na niektórych statkach zabrakło żywności i opału. Wzywają one pomocy. Po lodzie wysłano liczne oddziały kulistów z żywnością. Użycie sań jest niemożliwe ze względu na spiętrzone lody, które ciągną się w głąb morza na 80 km. Liczne dżonki chińskie zostały zmiażdżone przez lody. Zachodzi obawa, że liczba ofiar w ludziach jest duża.

# Z wojny włosko-abisyńskiej

**Rzym.** — Komunikat oficjalny nr. 115: Marszałek Badoglio donosi:

Na froncie somalijskim wojska gen. Grazianiego wznowiły marsz wzdłuż rzeki Uebi Gestro. Kolumna włoska, która wyruszyła z Bucorole rozbiła oddział abisyński pod Lamma Szilingi i zajęła wioskę, w której znaleziono wielkie składy zboża.

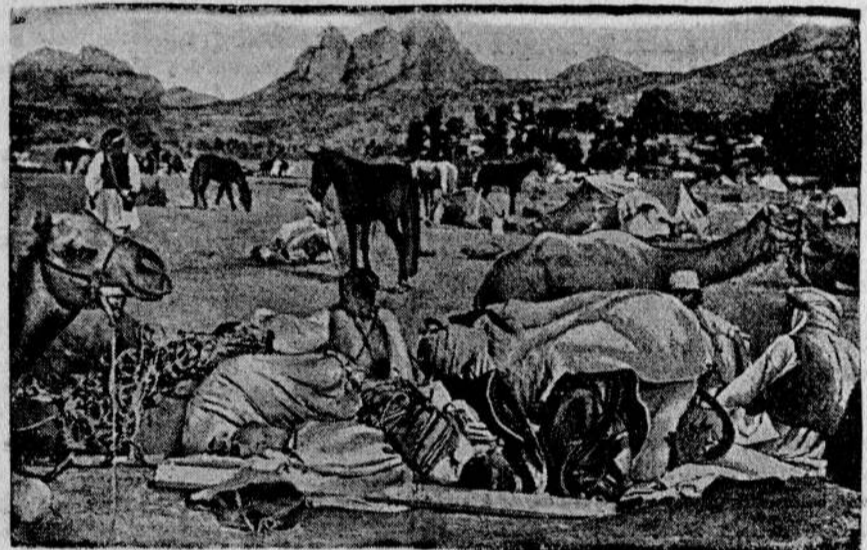
Inna kolumna włoska spotkała w dolinie rzeki Daua Parma w pobliżu miejscowości Malca Gubta silną grupę abisyńską. — Nieprzyjaciel, który stawiał zacięty opór, został rozbity, ponosząc poważne straty. Kolumna włoska wzięła licznych jeńców, broń i tabory z żywnością. Podczas bitwy odznaczył się szwadron ulanów z Aosty. Na froncie erytrejskim nie zaszło nic godnego zanotowania.

**Rzym.** — Z Makalle donoszą, że 5 lutego przybył tam wysoki komisarz Afryki wschodniej marszałek Badoglio z wyższymi oficerami sztabu. Marszałek Badoglio powitali przedstawiciele kleru koptyjskiego oraz rasa Gugsy. Marszałek Badoglio po zwierzeniu kościoła Elda Mariam przyjął na rynku miejskim rewję oddziałów

rasa Gugsy. — Następnie marszałek Badoglio wygłosił do tubylców krótkie przemówienie, w którym oświadczył, że rząd włoski wynagrodzi krzywdy, jakie ponieśli mieszkańcy Makalle od działań wojennych. — W zakończeniu Badoglio zwrócił się do rasa Gugsy, by ten przedstawił mu nazwiska swoich wojowników, którzy zasłużyli na odznaczenia.

**Rzym.** — Zaprzeczają tu wiadomości, jakoby na południe do Adigratu doszło do walk. Nieprawdziwe są również wiadomości, jakoby Makalle zostało otoczone przez wojska abisyńskie. Od czasu zakończenia ostatniej bitwy w prowincji Tembien sytuacja na froncie północnym nie uległa zmianie.

— **Aleksandrja.** Władze celne zatrzymały nadeszłe z Triestu 17 bel z towarami wełnianymi. Importerzy wykazywali się świadectwami pochodzenia, wydanymi w Austrii, jednakże fakt, iż podobne wyroby fabrykowane są we Włoszech, wywołał podejrzenie i postanowiono nie wypuszczać tych towarów na rynek.



Obóz włoski w prowincji Tembien.

# Woda występuje z brzegów



Anglię nawiedziła katastrofalna powódź. — P o wyżej widzimy, jak mężczyźni w Anglii przenoszą swe żony z samochodu poprzez zalane ulice do domu

### WYLEW GARONY.

**Paryż.** — Rzeka Garona wylała na olbrzymiej przestrzeni pomiędzy Marmande i Cadillac. Ponad powierzchnią wody sterczą dachy domów i wierzchołki drzew. Najwyższy poziom wody był wczoraj wieczorem. — Jeżeli pogoda dopisze to należy się spodziewać szybkiego opadania wód. Rejon Angouleme również został nawiedzony przez groźną powódź. — Damy stoją do połowy w wodzie. Komunikacja po mieście odbywa się przy pomocy łodzi i barek. Mieszkańcy schronili się na wyższe piętra. — Zaopatrzenie w żywność odbywa się zapatomą małych statków.

**Pińsk.** — Na skutek podniesienia się stanu wód nastąpiły w wielu miejscach we wschodnich powiatach Poleśia wylewy rzek. W wielu wypadkach przybrało to charakter katastrofalny. Z różnych miejscowości zaalarmowano starostwo pińskie, że z powodu zmycia przez wodę nasypów drogowych i zerwania mostu pod

Pleszcycami, ok. 500 furmanek zostało uwięzionych bez możliwości posuwania się dalej. Przy ratowaniu inwentarza zdarzyły się wypadki zatonięcia ludzi, w liczbie dotychczas nieustalonej. Z Pińska wysłano ekspedycję ratunkową. — Podobne wiadomości o klęskach powodzi nadchodzą również i z powiatów sąsiednich.

### ZA UDZIAŁ W ZAJŚCIACH ANTYŻYDOWSKICH DO ARESZTU!

**Częstochowa.** — Na mocy decyzji sędziego śledczego, w areszcie śledczym osadzono 16 osób, znajdujących się pod zarzutem brania czynnego udziału w zajściach antyżydowskich w Truskolasach, połączonych z rabunkiem cudzego mienia. Ponadto w dniu dzisiejszym policja aresztowała 16 osób, które dziś rano usiłowały wszcząć ekscesy antyżydowskie na rynku w Krzepicach. Wszyscy zatrzymani zostaną w dniu jutrzejszym oddani do dyspozycji sędziego śledczego.

**Warszawa.** — W dniu 5 bm. podczas jarmarku w Zagórowie w powiecie konińskim grupa mieszkańców podburzona przez agitatorów wszczęła awanturę z kupcami żydowskimi, wyracając stragany i dopuszczając się przy tej okazji rabunku. Wybito również część szyb w mieszkaniach żydowskich. Przybyła na miejsce ekscesów policja przy pomocy pałek szybko przywróciła spokój, aresztując podżegaczy i sprawców rabunku, którzy przekazani zostaną władzom sądownym.

### ZDERZENIE SIĘ SAMOLOTÓW.

**Berlin.** — W dniu 5 lutego w czasie lotu ćwiczebnego ponad Monachjum zderzyły się najwidoczniej wskutek mgły dwa samoloty. Obaj piloci zdołali wyskoczyć przy pomocy spadochronów. — Jeden z samolotów spadł na ulicę i zabił trzy osoby a dwie ciężko ranił. Drugi samolot w okolicy miasta, nie powodując żadnych ofiar.

## Kącik radiowy

### SOBOTA, dnia 8 lutego 1936 r.

6,30 „Kiedy ranne wstają zorze”. — P o b u d k a d e gimnastyki. — Gimnastyka. 6,50 Muzyka (płyty). — 7,20 Dziennik poranny. 7,30 Muzyka (płyty). 7,50 Odczytanie programu na dzień bież. 7,55 Parę informacji. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10—11,57 Przerwa. 11,57 Sygnal czasu. — Hejnał. — Dziennik południowy. — 12,15 Muzyka z płyt. 12,25 Melodie operetkowe. 13,20 Chwilka gospod. domowego. 13,30 Graja orkiestry wiejskie i harmonistów. 14,30 Chór Juranda i Andrzej Bogucki (płyty). 15,00 Igraszki romantyczne — fragment z powieści Piotra Chojnowskiego. 15,15 Nasz handel morski. 15,30 Koncert zespołu Pawła Rynasa. 16,00 Lekcja języka francuskiego. 16,15 Wesola audycja dla dzieci. 16,45 Cała Polska śpiewa. 17,00 Z sekretów stolicy — „Pytje i Kassandry” — reportaż. 17,15 Nowości z płyt. 17,45 Świat naszych zwierząt. 17,50 Karłowicz w Tatrach — reportaż muzyczny. 18,15 Polskie utwory fortepianowe w wyk. Heleny Ottawowej. 18,40 Bydgoszcz w poczty współczesnej (pog. regj.) 18,50 Życie kulturalno - artystyczne i naukowe na Pomorzu. 18,55 Chwilka włoskich śpiewaków (płyty). 19,09 Chwilka morskopomorska. 19,10 Zapowiedź programu na dzień następny. 19,20 Koncert reklamowy. 19,35 Wiadomości sportowe z Pomorza. 19,40 Wiadomości sportowe ogólne. 19,50 Pogadanka aktualna. 20,00 Koncert w wykonaniu orkiestry P. R. 20,45 Dziennik wieczorny. 20,55 Obraz

ki z Polski współczesnej. 21,00 Audycja dla Polaków z zagranicy. 21,30 Szepty balowe — obrazki karnawałowe. 22,30 Reportaż z Igrzysk Olimpijskich w Garmisch Partenkirchen. 22,35 Muzyka taneczna.

### NIEDZIELA, dnia 9 lutego 1936.

9,30 Sygnal czasu i pieśń „Najświętsza Panno”. — 9,05 Gazetka rolnicza. 9,15 Muzyka salonowa. 9,40 Dziennik poranny. 9,50 Program na dzień bież. 10,00 Koncert przed nabożeństwem. 10,30 Nabożeństwo z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 11,57 Sygnal czasu i hejnał. — 12,05 Trzej królowie na okręcie Marynarki Wojennej. 12,15 Poranek symfoniczny. W przerwie ok. 13,00 Fragment słuchowiskowy „Czarna dama z sonetów”. 14,00 Hanka — fragment z powieści Tuszwoskiego „Upał”. 14,20 Nad pięknym modrym Dunajem (płyty). 15,00 Przegląd rynków produktów rolnych. 15,15 O odmianach roślin rolniczych. 15,25 Muzyka lekka. 15,45 Chemy si: bronić (pogad.) 16,00 Chwilka pytań (dla dzieci). 16,15 Koncert utw. L. v. Beethovena. 16,45 Cała Polska śpiewa (w wyk. chóru szkoły Nr. 5 z Torunia). 17,00 Koncert reklamowy. 17,15 Chwila Fr. Schuberta. 17,30 Koncert malej ork. P. R. 19,30 Program na dzień następny. 19,40 Wiadomości sportowe. 19,45 Co czytać? 20,00 Święto Marynarki Wojennej (z Gdyni) Przemówienie i koncert orkiestry i chóru Marynarki Wojennej. 20,45 Wyjtki z pism Józefa Piłsudskiego. 20,50 Dziennik wieczorny. 21,00 Na wesolej lwowskiej fali. 21,30 Podróżujemy — „Dar Pomorza” na wyspach Hawajskich. — 21,45 Wiad. sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R. — 22,00 Tańczymy (płyty). 22,30 Reportaż z Igrzysk Olimpijskich w Garmisch-Partenkirchen. 22,35 Transmisja z zimowych Igrzysk Olimpijskich w Garmisch-Partenkirchen. 23,00 Koncert muzyki tanecznej.

### PONIEDZIAŁEK, dnia 10 lutego.

6,30 „Kiedy ranne wstają zorze”. — P o b u d k a d e gimnastyki. — Gimnastyka. 6,50 Muzyka (płyty). — 7,20 Dziennik poranny. 7,30 Muzyka (płyty). 7,50 Odczytanie programu na dzień bież. 7,55 Parę informacji. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10—11,57 Przerwa. 11,57 Sygnal czasu. — Hejnał. — Dziennik południowy. — 12,15 Muzyka polska (płyty). 12,25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13,30 Muzyka lekka. 15,15c Wiadomości o eksporcie polskim. 15,20 Przegląd giełdowy. 15,30 Muzyka francuska. 16,00 Lekcja języka niemieckiego. 16,15 Pieśni polskie. 16,30 List (skecz). 16,45 Dyskutujemy. 17,20 Recital fortepianowy. 17,50 Tajemnice i dzwiry regeneracji. 18,00 Z pogodnych pieśni St. Niewiadomskiego. 18,30 Rozmowa ze słuchaczami P. R. 18,40 Życie kulturalno - artystyczne i naukowe na Pomorzu. 18,45 W szesnastą rocznicę objęcia morza przez wojsko polskie — reportaż. 18,55 Pogadanka. 19,05 Płyta. 19,10 Program na dzień następny. 19,20 Koncert reklamowy. 19,35 Wiadomości sportowe. 19,50 Przemówienie wicepremiera Eugenjusza Kwiatkowskiego 16-tą rocznicę odzyskania dostępu do morza. 20,05 Audycja poświęcona szesnastej rocznicy połączenia Polski z Bałtykiem. 20,25 Koncert symfoniczny z Budapesztu. 21,30 Dziennik wieczorny. 21,40 Obrazki z Polski współczesnej. 21,45 Literacki wieczór morski. 22,15 Muzyka taneczna. 22,30 Reportaż i transmisja z igrzysk olimpijskich w Garmisch Partenkirchen.



## Wiadomości ciekawe z bliska i daleka

### Ogólne

— Przypominamy pp. myśliwym, że czas ochrony na dzikie kaczki, samice i młode, obowiązuje do dnia 15 lipca br. Kary za przekroczenie tego rozporządzenia są b. surowe. Zaznaczyć należy, że stan dzikich kaczek w łowiskach zachodniej Polski od pewnego czasu stale się zmniejsza.

— W drugiej połowie bm. nastąpi rozsyłanie kart przez Powiatową Komendę Uzupelnień dla szeregowych roczników 1914 i starszych, zaś wcielenie ich do szeregów wojskowych nastąpi pod koniec marca br.

— Drzewa mamutowe na Pomorzu. Wykryto niezwykle i rzadkie okazy te przyrodnicze w powiecie morskim. Drzewo jest iglaste z rodziny cyprysowatych. Okaz pierwszy na Helu ma 50 lat, wysoki 20 metrów, drugi okaz w Klaninie, 50 metrów wysoki, ma 4,2 metry w obwodzie.

### Z Pomorza

— Brodnica. Napad. W nocy z dnia 5 na 4 bm. trzech osobników napadło na mieszkanie rolnika Florjana Balickiego w Trepkach. Napastnicy powybijali kamieniami szyby, a następnie wtargnęli do mieszkania i zrabowali 20 zł. w drobnym bilonie, zegarek i dwie obrączki ślubne, poczem zbiegli.

Małżonkowie Baliccy w obawie przed napastnikami ukryli się w chlewie. Policja wdrożyła dochodzenie za napastnikami.

— Lubawa. Napad rabunkowy na drodze. W ub. sobotę około wieczoru na drodze pomiędzy Kijewem a Prątnicą napadnięta została 21-letnia Cecylja Jaworska z Prątnicy przez 2 osobników, którzy wyrwali jej tekę skórzaną, w której znajdowały się trzewiki, torebka i inne drobiazgi, poczem zbiegli. Powiadomiona policja ujęła napastników w osobach niej. Ruczynskiego Jana i Szulca Kazimierza, obu z Lubawy, których odstawiła do dyspozycji władz sądowych.

— Lubawa. — Pożar. — W Kuzetniku w zagrodzie Juljana Szypowicza z nieustalonej przyczyny powstał pożar, który zniszczył stodołę. — Pożar, przeniósł się następnie na sąsiednie stodoły u pięciu rolników. — Ogólna szkoda wynosi około 13.500 zł.

— Chełmno. — Z zemsty podpalił stóg. — Przytrzymał tu został niejaki Zygmunt Osowski, sprawca podpalenia stogu u rolnika Szpręglewskiego. Osowski przyznał się do podpalenia stogu z zemsty za to, iż pomimo kilkakrotnych upomnień nie otrzymał od Szpręglewskiego należności za pracę w kwocie 10 zł. Osowskiego osadzono w areszcie śledczym Sądu Grodzkiego w Chełmnie.

— Świecie. Tragiczna jazda „na gapę”. Na dachu pociągu osobowego na stacji kolejowej Laskowice znaleziono nieprzytomnego mężczyznę. Był nim 21-letni Józef Szalba z zawodu czeladnik stolarski zam. w Chojowie pow. radziejowski. Nie mając biletu dostał się on na dach pociągu i w ten sposób odbywał podróż. W pobliżu stacji kolejowej Terespol pociąg przejeżdżał pod wiaduktem. Znajdujący się na dachu wagonu Szalba uderzył głową o żelazne wiązania wiaduktu, doznając pęknięcia czaszki. Na zarządzenie lekarza kolejowego dr Jettki, przewieziono nieprzytomnego Szalbę do szpitala w Bydgoszczy.

— Świecie. — Śmiałe włamanie. — W nocy nieujawnieni sprawcy po włamaniu krat w oknie weszli do piwnicy a stamtąd do mieszkania Ehlertha Karola, właśc. majątku Wery, któremu skradli radjoaparatus, futro, bieliz-

### Na krańcach powiatu

## Wieści z Golubia

II

### Eksportujemy do Ameryki — Chwila rozmowy z dyrektorem „Rotru” p. Gotschalkiem

(Od własnego sprawozdawcy).

Dyrektor filii „Rotru” w Golubiu p. Gotschalk przyjął mnie nadzwyczaj uprzejmie i odpowiedział na cały szereg pytań, przedstawiając rozwój spółdzielni.

Nazwa „Rotr” to skrót pochodzący od „Rypińskiego Towarzystwa Rolniczego”, które to towarzystwo w roku 1924 założyło pierwszą spółdzielnię mleczarską. O rozwoju Towarzystwa i spółdzielni świadczy fakt, że „Rotr” w roku 1934 nabył w Golubiu wielką mleczarnię w której przedewszystkiem wyrabia się sery.

Pogłoski, jakoby w spółdzielni mleczarskiej „Rotr” znajdowały się kapitały żydowskie nie odpowiadają prawdzie co z tego miejsca musimy dla dobra spółdzielczości podkreślić.

— Ilu zatrudnia filja golubska „Rotru” pracowników — pytam p. dyrektora.

— Filja w Golubiu zatrudnia 88 pracowników fizycznych i 14 pracowników umysłowych. Czasem zatrudnia się więcej. Poza tem i inne filje zatrudniają dość pokaźną liczbę pracowników.

Wyroby golubskie, zwłaszcza sery zyskują sobie niemal w całym świecie coraz większą sławę.

Wyroby wysyła się własnymi samochodami ciężarowymi do najdalszych krańcy Rzeczypospolitej. Poza tem wysyła się do Ameryki, Anglii, Palestyny i Meksyku, gdzie są bardzo cenione.

— Czy daje się odczuć jaka konkurencja?

— Owszem, ze strony Gdańska. Gdyby nie konkurencja Gdańska wysylalibyśmy o wiele więcej.

— Jakże sery są najwięcej pokupne?

— Sery pasteuryzowane, czyli topione.

Jest to zwykły ser twardy, szwajcarski, twardszy lub litewski, którego konsystencja zostaje zmieniona przez odpowiednie upłynnienie w temperaturze do 95 stopni, t. zn. pasteuryzacji. Jaki jest cel tych poczynań i jakie korzyści osiągamy?

a) Dzięki pasteuryzacji sery te są wolne od wszelkich szkodliwych dla organizmu drobnoustrojów.

b) Na skutek powyższego posiadają trwałość, dają się z łatwością przechowywać przez dłuższy okres czasu bez najmniejszych zmian smaku i wartości.

c) Są pozbawione właściwego serom niemiłego zapachu.

Powyższe cechy zasadnicze pierwszorzędne znaczenia charakteryzują wszystkie sery topione.

Jeżeli chodzi o stronę zewnętrzną, optyczną, jako też o wygodę i oszczędność w użyciu, sery pasteuryzowane odpowiadają w zupełności wszystkim tym wymaganiom:

a) Ser topiony jest wydajny w użyciu bo nie posiadając skórki daje się zużyć bez reszty.

— Puck. Za defraudację pieniędzy gminnych. Za defraudację popełnioną na szkodę gminy Krokowo pod Puckiem skazany został na sesji wyjazdowej sądu okręgowego z Gdyni w Pucku, sekretarz gminny St. Gieruszcak. Sąd skazał defraudanta na dwa lata i 6 miesięcy więzienia oraz utratę praw obyw. i honorowych na lat 5. Gieruszcak zdefraudował w gminie Krokowo, gdzie był zatrudniony, kwotę 2800 zł.

— Wejherowo. Reflektanci na osady w pow. morskim z nad czeskiej granicy. W dniu dzisiejszym zgłosili się w starostwie morskim w Wejherowie najoryginalniejsi bodajże interesanci. Do Komisarza Ziemskiego przybyli mianowicie trzej górale Jan Niewdana, Józef Kopcak i Jan Kamiński z okolic Babiej Góry, jako wysłannicy przysiółka Głuchaczki, celem wyszukania odpowiedniego do za-

b) Forma objętościowa jest mała bardzo wygodna, przystosowana do jednorazowego użycia podczas śniadania i kolacji.

c) Opakowanie trwałe i higieniczne cynfolją zapobiega wszelkim zanieczyszczeniom zewnętrznym, chroni przed dostępem drobno-ustrojów, umożliwia korzystanie z tego cennego artykułu na dalszych wycieczkach lub kampingach.

d) Pożywność serów jest ogólnie znana i oceniana przez higienistów i powagi lekarskie, zawierają one przeciętnie:

białka	20 proc.
tłuszczu	25 proc.

e) Są łatwostrawne — przyswajalne bez trudu przez organizm, posiadają konsekwencję, która łatwo ulega działaniu kwasów żołądkowych. Zupełny brak drobnoustrojów zapobiega wytwarzaniu fermentów w narzędziach trawien-nych.

Poza tem p. dyrektor wyjaśnia mi cały szereg innych spraw z dziedziny pracy i rozwoju spółdzielni.

Następnie zwiadam całe urządzenie mleczarni. Oglądając mleczarnię „Rotru” w Golubiu naprawdę nie przypuszczałem o jej rozmiarach. Przypaść muszę bezstronnie, że rozmach intensywnej pracy zadziwił mnie niezmiernie.

Obszedłem wszystkie lokale mleczarni od hali przetworczej mleka a skończywszy na paczarni i ekspedycji skąd wychodzą w szeroki świat coraz więcej chlubnie znane sery.

Objaśnień udzielają mi chętnie pp. Henryk Broniecki, Cywiński i Gąsecki.

Wszędzie panuje wzorowa czystość. Pracownicy ubrane w białe fartuchy i także czepczki żwawo uwijają się przy pracy.

Słychać tylko szum motorów i warkot olbrzymich maszyn. Nie wszystkie jednak pracują, bo późna pora. Z udzielonych mi wyjaśnień wynika, że mleka przerabia się tu 20 — 30 tysięcy litrów, sera wyrabia się do 1 i pół tysiąca kilo dziennie.

Są to, jak widać cyfry bardzo pokaźne. — Pracuje się według potrzeby. Na jedną lub dwie zmiany.

Z tych wszystkich cyfr widzimy, jak potężną spółdzielnią jest „Rotr” dająca zarobek wielu robotnikom polskim.

Wszystkim przeciwnikom spółdzielczości radzę zjechać do Golubia i obejrzeć „Rotr”. — Stwierdzą tam, że pod wytrawnym kierownictwem, spółdzielczość daje ogromne korzyści społeczeństwu rolniczemu i Państwu.

P. dyrektora Gotschalka, który mi tyle cennych udzielił wiadomości i przyjął serdecznie, pożegnałem życzeniami dalszego rozwoju „Rotru”.

kupu osad rolniczych. Cały przysiółek Głuchaczki w ilości przeszło 20 rodzin, postanowił pożegnać się z rodzinnymi górami i na zawsze przenieść się w inne strony. Na tę dramatyczną decyzję całej wsi góralskiej wpłynęły szyskany władz czeskich. Ziemia w Głuchaczkach, położonych około 800 m. ponad poziom morza jest bardzo nieurodzajna, to też górale, których wieś położona jest tuż nad samą granicą czeską, żyli prawie wyłącznie z pracy w lasach położonych po czeskiej stronie. Od r. 1934 władze czeskie zaczęły szykanować polskich robotników, aż wreszcie całkiem zakazały im pracy. Ofiary czeskich szyskan chcą osiedlić się nad morzem — w jednym z parcelowanych majątków państwowych.

### Z całej Polski

— Łódź. — Groźny pożar. — W czwartek po południu wybuchł groźny pożar w fabryce Borstein przy ulicy Krakowskiej 55. Na miejsce pożaru wyjechały 4 oddziały straży ogniowej, które po kilku godzinach o-

### Zapisz się do L. M. i K.

### Z galerji wybrańców fortuny

Poniżej podajemy podobizny osób, z pośród tych, które w ciągnięciu czwartej klasy 54-tej Loterji Państwowej, wygrały większe sumy.



P. Mieczysław Koralewski, zamieszkały w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 66, jest starszym przodownikiem P. P., jako właściciel ówiartki numeru 117633, na który padła wygrana złotych 50.000, otrzymał z Generalnej Dyrekcji Loterji Państwowej 10.000 złotych.



Druga ówiartka tego numeru była własnością D-ra Szczudelka, który oczywiście otrzymał taką samą sumę.



Pani Jankowska, właścicielka drogerji w Toruniu, nabyła dla swej córeczki, Krzysi, cały los Nr. 165757, oraz ówiartkę n-ru 167420. Jednego i tego samego dnia, w odstępie jednej godziny, na pierwszy z tych numerów padła wygrana 10.000, na drugi zaś 30.000. W ten sposób na czysto Krzysia otrzymała 14.000 zł. Ładny pieniądz.



P. chorąży Spirydjon Słazakiewicz przebywa stale w Modlinie. Na posiadaną przez niego ówiartkę losu Nr. 142621 padło 20.000 zł. Generalna Dyrekcja Loterji Państwowej wypłaciła mu więc 4.000 zł.

Nie trudno się domyśleć, że wszyscy ci gracze zaopatrzyli się już w losy do I-ej klasy 35-ej Loterji, której ciągnięcie rozpoczyna się 20 b. m.

### Złóż ofiarę na F. O. M.

gień stłumiły. Pożar powstał w samoprzãnicach ruchomych od iskier i wobec nagromadzonych łatwopalnych materiałów i surowców w szybkim tempie przybrał wielkie rozmiary. Pastwą ognia padła znaczna ilość surowca oraz częściowo maszyny przędzalnicze. — Wysokość strat dotychczas nieustalona jest duża.



# Wścieklizna w powiecie wąbrzeskim

CZTERY ZWIERZĘTA OGARNIĘTE SZALEM WŚCIEKLIZNY.

Wśród inwentarza żywego rolnika Adama, zamieszkałego w Lipienicy pow. wąbrzeskim, dwoje psów, jeden kot i jeden koń ogarniętych zostało wściekłym.

Kiedy gospodarz usiłował konia zaprząć do wozu, ten stawiał dęba, rzucając się na gospodarza, by go u-

gryźć. Koń zdechł niebawem wskutek silnych objawów tej straszliwej choroby. Psy i kota niezwłocznie zastrzelono.

Gospodarz wraz z członkami swej rodziny poddał się szczerpieniu ochronnemu.

plaszcz, kilimy i t. p. Firmę tę polecamy, gdyż znana jest ze swej solidności kupieckiej.

## TRADYCYJNY „PODKOZIOLEK“

urządza Grand Caffè w sobotę dnia 8 bm. połączony z rozmaitemi niespodziankami. Bezpłatne wylosowane „Koziołka“. — Specjalności: flaki, nogi wieprzowe, grochówkak kopytkami, serdelki z sałatką. Na powyższą uroczystość zaprasza

Gospodarz.

## BAL „SOKOŁA“.

W sobotę, dnia 8 lutego o godz. 8-mej wiecz. całe obywatelstwo miasta Wąbrzeźna wybiera się na tradycyjną zabawę karnawałową „Sokoła“. — Wiadomo — najlepiej zawsze zaowocować „Sokoła“ wypadają i nie było wypadku w Wąbrzeźnie, by Sokołowie i ich zaimi goście nie się na wieczorku bawili. — Nadchodzi zabawa urozmaicona będzie pięknymi występami gimnastycznymi naszych Sokołów oraz innymi niespodziankami.

A więc — do widzenia — w sobotę u Sokołów.

## „WIECZÓR KARNAWAŁOWY“.

W dniu 8 lutego b. r. (sobota) urządza Klub Sportowy „Pogoń“ w Wąbrzeźnie „Wieczór karnawałowy“ w sali hotelu pod „Orlem“ p. Szymańskiego.

Na wieczorku tym będzie moc niespodzianek oraz różnych urozmaiceń, więc spieszymy wszyscy, ażeby wesoło i harmonijnie ubawić się na wieczorku klubu sportowego „Pogoń“ bo Pogoń, Pogoń Klub morowy, kto w Pogoni, każdy zdrowy Pogoniści sportem żyją, zamiast wódki, mleko piją.

Więc urządzają „Wieczór karnawałowy“, by goście ubawić i w Wąbrzeźnie wielki ruch zrobić.

## WIELKI KONCERT.

W niedzielę, dnia 9 lutego br. o godz. 8-ej wieczorem w sali p. St. Klimka urządza Męski Chór Kościelny św. Grzegorza swój doroczny koncert z udziałem orkiestry.

Ze względu na niskie ceny wstępu (od 50 groszy), spodziewać się należy tłumnego udziału tutejszego Obywatelstwa w tym koncercie. — Blizsze szczegóły w ulotkach.

## WIECZÓREK KARNAWAŁOWY.

W środę 12 lutego odbędzie się w dolnej sali hotelu pod „Orlem“ wieczorek towarzyski urządony przez tut. oddział Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Początek o godzinie 20-tej.

## Z WALNEGO ZEBRANIA KORPORACJI KUPCÓW SAMODZIELNYCH.

W dniu 29 ub. m. w lokalu p. Klimka odbyło się walne zebranie Korporacji Kupców Samodzielných przy licznych udziałach członków.

Zebranie zgaił w zastępstwie chorego prezesa p. M. Jezierskiego wiceprezes p. Wincenty Lewandowski, podając porządek obrad. Marszałkiem zebrania wybrano p. Bolesława Szczukę a sekretarzem p. Skrzypczaka. Po objęciu przewodnictwa zebrańia przez p. Szczukę sprawozdanie z rocznej działalności złożyli ustępujący członkowie zarządu: wiceprezes p. Lewandowski, sekretarz p. Skrzypczak i skarbnik p. Żuralski. Wpływów kasowych było 452,10 zł; rozchód 393,60 zł; pozostało w kasie 58,50 zł.

Za komisję rewizyjną złożyli sprawozdanie pp.: St. Chwialkowski i Markuszewski przedkładając wniosek o uchwalenie ustępującemu zarządowi absolutorjum, które też jednogłośnie uchwalono.

Z koleji przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli:

prezes p. Mieczysław Jezierski; wiceprezes p. Wincenty Lewandowski; sekretarz p. Skrzypczak; skarbnik p. Zygmunt Sigurski. Komisja rewizyjna pp.: Stanisław Chwialkowski i Wojciech Markuszewski.

Po wyborze zarządu przewodnictwo zebrańia objął ponownie p. wiceprezes Wincenty Lewandowski dziękując p. Szczukę za prowadzenie zebrańia a wszystkim członkom za zaufanie jakim obdarzyli zarząd.

Następnie poruszano cały szereg spraw a mianowicie: obniżka składowki.

Uchwalono, że składka wynosić będzie 1 zł., a do Centrali w Grudziądzu płacić będzie Korporacja ryczałt w wysokości 10 zł.

## Sprawa telefonów.

Szeroko omawiano sprawę wysokiej opłaty za dzierżawę telefonów, która jest wygórowana jak na dzisiejsze stosunki. Korporacja uchwalała wobec tego wystąpić do Dyrekcji Poczty z wnioskiem o obniżenie opłat za używanie telefonów przynajmniej o 50 proc.

## Opłata za paczki.

Poruszono również sprawę opłat za paczki. Mianowicie, aby poczta pobierała opłatę od małej wagi paczek a nie jak dotychczas, za większą wagę w zwyk. guzie na ten temat kupiec. Korporacja daje się i z takim wnioskiem do odnosnych władz.

## Zagadnienie żydowskie.

Sprawa bojkotu żydów wywołała szeroką dyskusję. r. Bojarski omawiając tę sprawę prosi członków o jaknajszersze czytanie gazety „Samobrona“, przeciwstawiającej się zarzewi żydowskiemu. W toku dalszej dyskusji uchwalono zwrócić się do poszczególnych firm z żądaniem, aby te wysyłały kupców przedstawicieli (porozumujących) Polaków, a nie żydów, gdyż inaczej zaden kupiec nie kupi w tej firmie.

## Sprawa jarmarków kramnych.

Uchwalono także wystać do Rady Miejskiej odpowiednie pismo, aby uchwalita zmieszenie jarmarków kramnych albowiem jarmarki te w największym kupcom przynoszą wielkie szkody. —

## Przeciwko zniesieniu powiatu.

Pogłoski o likwidacji powiatu w dalszym ciągu niepokoją ludność a zwłaszcza sfery kupieckie. Biorąc pod uwagę, że likwidacja powiatu byłaby wielkim ciosem zadaniem kupiectwu i szerszej ludności uchwalono jednogłośnie rezolucję protestującą przeciw zamierzonej parcelacji powiatu. Rezolucję wysłać Korporacja do odpowiednich władz.

Pod koniec zebrańia omawiano inne jeszcze sprawy, poczem po wyczerpaniu porządku obrad p. Lewandowski zakończył zebranie dziękując wszystkim za przybycie.

## „SOBOWTÓR KRÓLEWSKI“ — NOWA „PARADA MIŁOŚCI“.

Tak zwane „królewskie“ komedje mają zawsze powodzenie u naszej publiczności. Wystarczy przytoczyć sukcesy, jakie odniosły takie filmy, jak „Wesoły porucznik“, „Parada Miłości“.

Tego typu filmem jest wesoła komedia pod tytułem p. t. Sobowtór królewski“. W rolach głównych wystąpią: Carl Brisson, bożyszcze Ameryki i Europy, jeden z najzdolniejszych tancerzy i śpiewaków świata, Mary Ellis — gwiazda Metropolitan Opera, Katherine de Mille oraz niezawodna para komików: Eugene Pallette i Edward Everett Horton.

# Z POWIATU

Z ŻYCIA K. S. M. Ż.

NIEDZIEDZ. Tutejsze Kat. Stow. Młodz. Żeńskiej pod kierownictwem i troskliwą opieką Pani Dziedziczki Mieczkowskiej corazto piękniej się rozwija i działa.

Dzięki staraniom i zabiegom Pani Dziedziczki urządziło KSMŻ. dla swych członków i parafian parafji rekolekcje od 22 — 26 stycznia, których udziałem O. Redemptorysta ks. Biłko z Torunia, którego Państwo Mieczkowscy u siebie gościli. 64 panien brało udział w rekolekcjach regularny i gorliwy udział.

Dnia 2 lutego urządziło KSMŻ. przedstawienie amatorskie i skromną potem zabawę taneczną. Pani Dziedziczka wówczas przedstawiła



Zastępstwa we wszystkich większych miastach Polski.

tak doskonale, że najzupełniej zadowalała także gości o wyrobionych gustach estetycznych. Wszystkie amatorki b. dobrze wywiązały się ze swych zadań; nadzwyczaj miłe wrażenie sprawił taniec kwiatów i motyli. Podziwiać było można akuratność i sprawność młodych amateerek — kwiatków i dzieci — motylek. Można sobie wyobrazić, jak dużo pracy włożyć musiała Pani Dziedziczka w imprezę, tak pięknie wykonaną. Stosowne stroje sama Pani Dziedziczka wykonała. — To też Pani Mieczkowska zdobyła sobie przez swą ohiarną pracę w KSMŻ. i różnych jego imprezach głębokie uznanie, wdzięczność i mił tak u członkiń KSMŻ., jak też u całej ludności, czemu dał wyraz miejscowy ks. Działkan w końcowem przemówieniu.

Z uznaniem podziękował też pp. nauczycielstwo z W. Radowisk, pp. kierownikom Dopichajowi i Madejskiemu za przepiękną grę na skrzypcach do tańca kwiatów i motyli. Aby umożliwić dostęp liczniejszym gościom pan Dziedzicz Mieczkowski opróżnił swój spichlerz, gdzie pod kierownictwem Pani Dziedziczki urządzono scenę. Pod troskliwą i czujną opieką Pani Dziedziczki bawiono się skromnie i ochozo. Udział w zabawie był liczny. Imprezę KSMŻ. zaszczylicy też goście z okolicy z Panią Starosińską na czele, którzy o przedstawieniu wyrażali się z wielkim uznaniem i szczerą pochwałą. Za tak piękną imprezę należy się przede wszystkim Pani Dziedzicze główna i szczerą pochwałą.

Również należy wyrazić uznanie i pochwałę młodym amatorkom, które po całodziennych pracach ochozo poświęcały długie godziny wieczorne na ćwiczenia. Wynik był dobitnym dowodem, że przy dobrej woli i gorliwości można także w małej skromnej wiosce osiągnąć b. piękny rezultat.

Powszechnem jest życzenie, aby KSMŻ. z gorliwą swoją Kierowniczką Panią Dziedziczką na czele, zachęcone tak pięknym wynikiem, dalej gorliwie pracowała ku osiągnięciu wysokich celów, jakie mu Akcja Katolicka wyznacza.

## Życie towarzyszeń

— BACZNOŚĆ! KURKOWE BRACTWO STRZELECKO-LECKIE — Wąbrzeźno. Kurkowe Bractwo Strzeleckie bierze gremjalnie udział w pogrzebie Brata św. Zygmunta Paszoty. — Zbiórka wszystkich Braci umundurowanych w sobotę, dnia 8. bm. o godz. 9.15 przed poł. u Brata prezesa. Zarząd.

— Z. Z. Z. W POLSCE ODDZIAŁ DROGOWY w Wąbrzeźnie — walne zebranie odbędzie się dnia 9 lutego o godz. 13-tej w hotelu pod Białym Orłem z nast. programem: 1) Zagajenie. 2) Odczytanie protokołu z Walnego Zebrania. 3) Wyb. przewodnictwa. 4) Sprawozdanie Zarządu i komisji rewizyjnej. 5) Dyskusja. 6) Udzielenie absolutorjum. 7) Przerwa. 8) Wybór Zarządu i komisji rewizyjnej. 9) Wolne głosy i wnioski. 10) Zakończenie. Zarząd Powiatowy ZZZ. w Polsce.

— UWAGA INWALIDZI! W niedzielę, 9 bm. o godz. 2-ej po poł. w lokalu p. Markuszewskiego odbędzie się miesięczne zebranie Koła Inwalidów. Przybycie wszystkich konieczne. Zarząd.

— BACZNOŚĆ POWSTANCY IWOJACY O. K. VIII. W niedzielę, dnia 9 lutego br. o godz. 15 (3 po poł.) odbędzie się w małej sali pod Orłem zebranie miesięczne placówki Wąbrzeźno. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy.

Przed zebraniem przyjmować się będzie nowych członków.

Druk: Zakłady Graficzne B. Szczuki, Wąbrzeźno-Pom. Wydawca: Bolesław Szczuka. — Redaktor odpowiedzialny: Adam Szczuka — Wąbrzeźno-Pom., ul. Mickiewicza 1

# KRONIKA

## Kalendarzyk

Data	Miesiąc	Dzień	Św. katolico.	Słońce	
				wschód	zachód
7	lutycy	P.	Romualda	7,06	16,32
8	„	S.	Jana	7,06	16,34
9	„	N.	Apolonji	7, 3	16,35

## PORZĄDEK NABOŻENSTW

Niedziela, dnia 9. II. 1935 r.

W niedzielę po sumie zebranie Ojców Różańcowych w wikarjówce. W niedzielę po nieszporach zebranie Towarzystwa Ludowego w wikarjówce.

W przyszłą niedzielę po sumie Akademia Papieska u p. Klimka, z referatem p. Nowakowskiego z Torunia. — Zebranie Młodzieńców Różańcowych wypadnie.

Ostatnia kolektka przyniosła 171 zł.

## Nabożeństwa:

Msza św. o godz. 6,30 i kazanie ks. Grzechowski

Msza św. o godz. 7,30 i kazanie ks. Bigus

Msza św. o godz. 8,30 ks. Zaremba

Msza św o godz. 9,30 i kazanie ks. Grzechowski

Msza św o godz. 10,45 (suma) ks. Grzechowski.

Nabożeństwo w Stanisławkach (ks. Bigus).

Nieszpory o godz. 5-ciej.

## PRZENIESIENIE OCHRONKI

Ochronka, która się znajdowała przy ul. Chelmińskiej — znajduje się obecnie w domu p. Chwialkowskiego przy rynku.

Prosimy rodziców, aby na utrzymanie ochronki składali dobrowolne datki, ponieważ Siostry opłacić muszą czynsz za mieszkanie.

Kurja Biskupia i Starostwo zezwoliło Siostronom na kwestę w naszym powiecie.

## UWAGA OFICEROWIE I PODCHORAŻOWIE REZERWY!

W sobotę 8 bm. o godz. 17-tej odbędzie się w Wąbrzeźnie walne zebranie Koła Oficerów Rezerwy, na które zaprasza się wszystkich członków Zarząd

## NAPAD KTÓREGO NIE BYŁO

W dniu 6 bm. zgłosił na posterunku Policji Jan Salewski czeladnik rzeźnicki, że wyżej wymienionego dnia o godz. 5,15 rano pomiędzy obertą Marasińskiego a leśniczówką napadło na niego 4 młodych osobników. Osobnicy ci, którzy wypadli z lasu, zatrzymali go siłą i przeszukali kieszenie zabierając mu portmonatkę z zawartością 14 złotych, oraz zabrali rower.

Wkrótce, gdy wracał do Wąbrzeźna z powrotem, znalazł na tej samej drodze. Rower oczywiście zabral z powrotem. Ze zrabowanych pieniędzy 9 zł. były Salewskiego a 5 zł. jego szefowej p. Lubomskiej, otrzymane na zakup świa.

Sprawa wydała się policji podejrzaną i w toku dochodzeń ustaliła, że Salewski napad sfingował aby przywłaszczyć sobie 5 złotych, które chciał wziąć na zakup karty rzemieślniczej. Salewski za wprowadzenie policji w błąd stanę przed Sądem.

## BIĄŁE TYGODNIE.

Znana firma „Bazar“ właśc. Stanisław Chwialkowski urządza „Białe tygodnie“ podczas których sprzedaje po niezwykle zadziwiająco taniach cenach różne materiały, towary krótkie,

Dziś w piątek dnia 7 i w sobotę dnia 8, kinoteatr nieczynny Wyświetlamy tylko w niedzielę dnia 9 o godz. 5, 7 i 9 — 1 nieodwołalne w poniedziałek dnia 10. o godz. 8,15 Muzyka, bajeczna wystawa, piękne kobiety, kapitalne pomysły - oto walory filmu pod tytułem:

# Sobowtór królewski

w rolach gł. CARL BRISSON — MARY ELLIS Oryginalny taniec salonowy „Viennese“ tańczony na lustrze. — Szereg zabawnych „gagów“ i oryginalnych pomysłów. Następny film Parada rezerwistów wkrótce Manewry miłosne. W małej salce parkiet codzień KONCERT DANCING słynna dobra kuchnia urządza w sobotę i niedzielę WIELKIE SWINIOBICIE wszystkie ciepłe potrawy z kotta i pieczone porcja 75 gr. Na wszystko serdecznie zaprasza gospodarz — Szymański

Kino  
dźwiękowe  
SŁOŃCE





## TRADYCYJNY „PODKOZIOŁEK”

urządza GRAND CAFE w sobotę dnia 8 bm.  
połączony z rozmaitemi niespodziankami

### Bezpłatne wylosowanie „Koziołka”

SPECJALNOSC: flaki, nogi wieprzowe,  
grochówka z kopytkami, serdelki z sałatką.  
Na powyższą uroczystość zaprasza

**GOSPODARZ**  
Napoje dobrze pielęgnowane.

Doborowa orkiestra

Wszystkich tych którzy będą o mnie nieprawdopodobnie plotki rozsiewali pociągnę do odpowiedzialności sądowej  
**Ernst Köpke**  
Cembark

**Sprzedam**  
gospodarstwo 90 morgowe z żywym i martwym inwentarzem lub bez Cena według ugody  
**A. Janusz**  
wyb. pod Nielub

**Kobieta**  
młoda, zdrowa, czysta i pracowita przyjmie obsługę, pranie lub jakakolwiek pracę  
Zgł. pod „ucziwa”

**Dom**  
nowowynbudowany piętrowy z ogrodem sprzedam  
**Stefan Zarebski**  
Wąbrzeźno szosa chełmińska

**OSTRZEŻENIE.**

Niniejszem uprzejmie zawiadamiam moją Szan. Kliencie, iż mój dotychczasowy furman Józef Cukrowski nie jest już u mnie zatrudniony i nie ma prawa do inkasowania moich pretenstij.  
Prosząc o łaskawe dalsze poparcie, pozostaję z poważaniem  
**Helena Talkowska.**  
Skład węgla i drzewa. Tel. nr. 50.

## SKLEP DELIKATESÓW

FRANCISZEK SZYMAŃSKI

p o l e c a

Pomarańcze kilo 1,30 zł.  
Cytryny, winogrona  
Cukierki i czekolady w wielkim wyborze. Sery w rozm. gatunkach  
Kiszzone ogórki i kapusta  
zaprawiane śledzie rolmopsy, moskaliki. Wina, Likieri. Konjaki po najtańszych cenach.

## WAPNO NAWOZOWE

przyjmuje zamówienia po cenach fabrycznych

### Fa. F. Balcerski WĄBRZEŻNO

Na odbiór w styczniu dodatkowo 10% rabatu  
" " w lutym dodatkowo 7% rabatu

**Poszukuję**  
od 15 II. br. uczelnej dziewczyny do wszelkich prac domowych  
ul. Targowa 5 I. ptr.

**Sprzedam**  
tanio kompletną sypialnię i kuchnię  
**J. M. Piłsudskiego 49**  
parter

**Nie sztuczne lecz naturalne wina**  
mocne, aromatyczne, owocowe lub zbożowe, wyrobię każdemu w jego domu za minimalnym wynagrodzeniem gwarantuję do użytku już na Święta Wielkanocne Zgł. do redakcji dla „Winiarza”

**Skład**  
wyzierżawię zaraz ul. Pierackiego 3

**Rządca gospodarczy**  
lat 36 z długoletnimi świadectwami na wzorowych majątkach na Pomorzu w poznańskim i Kongresówce zamilowany rolnik, szuka posady zaraz lub od 1. IV. 36 r. Zgł. przyjmuje Głos Wąbrzeski pod. № 100 A.S.

**Służąca**  
młodsza do wszystkich prac domowych potrzebna od 14 lutego br.  
**Zuralska Piłsudskiego 3**

**Sprzedam**  
zaraz dobrze zaprowadzony skład nabiału  
Adres wskaże „Głos”

Oglašajcie się w Głosie Wąbrzeskim

## Białe tygodnie!

# Tania sprzedaż posezonowa!

Od 27 stycznia do 29 lutego 1936 r.

Jest jedyną okazją najtańszego zakupu wszystkich towarów.

SPECJALNIE POLECAM:

- Praktyczne materiały na suknie 1,50 1,30
- Modne materiały . . . . . 2,40 1,95 1,55
- Angory wełniane . . . . . 3,25 2,95
- Materiały nowe gatunki . . . . . 4,40 3,90 3,40
- Na suknie ostatnie nowości . . . . . 6,— 5,50 4,95
- Płaszczowe modne 140 cm . . . . . 8,— 7,— 5,—
- Płaszczowe różne gatunki . . . . . 12,— 10,— 9,—

**JEDWABIE!**  
Ostatnie nowości  
Ceny najniższe

- Warpy na suknie . . . . . 1,25 0,90
- Flanelki w kwiaty i kraty . . . . . 1,30 1,10 0,95
- Flanelki w pasy na pyjamy . . . . . 1,30 0,90
- Flanelki kepr. na suknie . . . . . 1,10 0,95
- Tweedy ładne desenie . . . . . 1,35 1,20
- Aksamity do prania . . . . . 2,— 1,70 1,30
- Płócienna na suknie i bluzki . . . . . 1,20 1,10

**UWAGA**

**Resztki sprzedaje się za bezcen**

**UWAGA**

- Inlety na wyspy, znane dobre gatunki nie przepuszczające pierza trwale kolory bardzo tanio.**
- Flanelki na koszule . . . . . 0,90 0,75 0,65
  - Flanelki jedno-kolorowe . . . . . 1,— 0,85 0,75
  - Barchan kepr. w paski . . . . . 1,— 0,75 0,65
  - Barchan kepr. gładki . . . . . 1,15 0,95 0,85
  - Sybery 90 cm ładne desenie . . . . . 1,25
  - Płótna na fartuchy . . . . . 0,95 0,70 0,60
  - Fartuchowe 100 cm . . . . . 1,15 0,95 0,85
  - Fartuchowe 100 cm dobry gat. . . . . 1,35 1,20
  - Płócienna w kwiaty i kropki . . . . . 1,40 1,— 0,80
  - Płótna kolorowe gładkie . . . . . 1,45 1,20 0,90
  - Inlety różowe 80 cm . . . . . 1,70 1,40 1,20
  - Wyspy w pasy . . . . . 2,10 1,90 1,60
  - Surówki . . . . . 0,75 0,65 0,55
  - Pościelowe kolor trwałe . . . . . 0,75 0,65 0,58
  - Pościelowe w kraty 160 cm . . . . . 1,90 1,70 1,50

**Płótna znanych fabryk jak:** Żyrardów, Schebler i Grohman, I. K. Poznańskiego, B-cia Czczowiczka, Andrychów i Widzewska Manufaktura

- Płótna gatunki dobre i tanie . . . . . 0,75 0,65 0,55
- Płótna 140 cm . . . . . 1,70 1,40 1,10
- Płótna 160 cm . . . . . 1,95 1,70 1,40
- Płótna 200 cm . . . . . 3,— 2,40 2,—
- Madapolamy prima gatunki . . . . . 0,95 0,85 0,75
- Nansuk . . . . . 1,80 1,60 1,40
- Obrusowe adamaszek 140 cm . . . . . 2,25 1,90
- Dymka na kalesony . . . . . 1,45 1,20 0,95
- Ręcznikowe kuchenne . . . . . 0,45 0,35 0,30
- Ręcznikowe wafel . . . . . 0,85 0,65 0,55
- Ręcznikowe adamaszek . . . . . 0,90 0,75
- Ręcznikowe dobry adamaszek . . . . . 1,20 1,— 0,85

**Obrusy białe i kolorowe. Serwetki. Prześcieradła i ręczniki frotte po niskich cenach**

**Na materiały bielskie (ubraniowe, spodniowe i płaszczowe) udzielam specjalnego rabatu.**

- Ubraniowe rodzaj angielski . . . . . 3,90 3,50 2,50
- Ubraniowe a la kamgarn . . . . . 5,50 4,50 3,90
- Kamgarn na ubrania . . . . . 12,— 10,— 8,—
- Kamgarn Boston . . . . . 7,50 5,50 3,80
- Kamgarn b. dobry gatunek . . . . . 12,— 10,— 8,50
- Krepa na ubrania wiecz. 19,— 16,50 14,— 12,—
- Materiały na modne płasz. 15,— 12,— 9,— 5,—
- Harting kolor wojskowy . 17,— 12,— 9,— 7,20
- Manszestry wielki wybór . . . . . 3,— 2,60 2,15
- Struks mocne gatunki . . . . . 4,95 3,30 2,95
- Cajgi na ubrania do pracy . . . . . 1,30 1,10 0,95
- Cajgi podwójnie szerokie . . . . . 2,50 2,20 1,95

**Futra damskie i męskie oraz wszystkie inne skórki w wielkim wyborze po niebywale niskich cenach**

- Ubrania męskie teraz . . . . . 19,— 17,— 15,—
- Ubrania dobry kamgarn . . . . . 32,— 25,— 21,—
- Ubrania dla młodzieży . . . . . 17,— 15,— 12,50
- Ubranka chłopięce . . . . . 7,— 6,— 4,75
- Ulstry męskie już od . . . . . 8,—
- Palta z kołnierzem futrzanym . . . . . 25,—
- Palta modne fasony . . . . . 28,—
- Płaszcz damskie od . . . . . 9,—
- Płaszcz kołnierz nutryjet od . . . . . 29,—
- Płaszcz modelowe od . . . . . 39,—

Trykoty, Pończochy, Rękawiczki, Koszule wierzchnie, Krawaty, Skarpety, Szelki, Koszule damskie dzienne i nocne i wszystkie towary krótkie po zaskakująco niskich cenach.

**Wielki wybór!** Dywany, chodniki, linoleum, ceraty, gobeliny, kapy, firany z metra i odpasowane, obrusy i kołdry wał. **Ceny najniższe!**

# „B A Z A R” St. Chwiałkowski

**WĄBRZEŻNO**

Telefon 85 Rynek 22

Przedstawicielstwo Chemicznej pralni „BARWA” Mosina

Podczas taniej sprzedaży kredytu nie udzielam